

Országgyűlési képviselő

Képviselői önálló indítvány!

2011. évi ... törvény

A lelkiismeret és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról

PREAMBULUM

A magyarországi egyházak és vallási közösségek a társadalom kiemelkedő fontosságú értékhordozó és közösségteremtő tényezői, amelyek hitéleti tevékenységük mellett, nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport és más tevékenységükkel, valamint a nemzeti tudat ápolásával is jelentős szerepet töltenek be az ország életében.

Az Országgyűlés

- a lelkiismereti és vallásszabadság érvényre juttatása, a mások meggyőződését tiszteletben tartó és ennek biztosítékeként az egyházak önállóságának biztosítása, az állammal fennálló kapcsolatainak szabályozása céljából;
- figyelemmel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, valamint a lelkiismereti és vallásszabadság alapvető emberi jogával kapcsolatban megfogalmazott nemzetközi dokumentumokra, valamint arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikke szerint az Európai Unió tiszteletben tartja és nem változtatja meg az egyházak és vallási egyesületek vagy közösségek tagállamokban meglévő státuszát; elismerve, hogy a magyarországi egyházak és vallási közösségek a társadalom kiemelkedő fontosságú értékhordozó és közösségteremtő tényezői;
- az Alaptörvényben foglaltakkal összhangban, az állam és egyház különvált működésének alkotmányos követelményét figyelembe tartva, de az együttműködés kölcsönös előnyökön alapuló elveit megfelelően érvényesítve;
- folytatva a vallásszabadságot biztosító törvényekben, különösen a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvényben testet öltő hagyományt;
- tiszteletben tartva az egyházakkal megkötött megállapodásokat;
- felismerve, hogy a közjó előmozdításának kulcsa az emberi személy méltóságának a tisztelete, amely lehetővé teszi nem csak az emberek és a családok számára, hanem az egyházak részére is, hogy szabadon teljesítsék küldetésüket;
- külön is elismerve Magyarország történelmében és kultúrájában folyamatosan meghatározó jelentőséggel bíró egyházak kiemelkedő szerepét

a következő sarkalatos törvényt alkotja:

I. FEJEZET

A lelkiismeret és vallásszabadság joga

1. §

(1) Magyarország elismeri a lelkiismeret- és vallás szabadságát.

(2) A lelkiismereti és vallásszabadság joga magában foglalja a vallás vagy más lelkiismereti meggyőződés szabad megválasztását vagy elfogadását, megváltoztatását, valamint a meggyőződés kinyilvánításának és megvallásának jogát.

(3) A lelkiismereti és vallásszabadság joga magában foglalja továbbá azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését bármely természetes személy vallásos cselekmények, szertartások és más cselekmények végzése útján, vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal közösen, nyilvánosan, akár kommunikációs eszköz útján, vagy a magánéletben kinyilvánítsa, gyakorolja, tanítsa, vagy kinyilvánítását mellőzze.

2. §

(1) A lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlását az oktatási, egészségügyi, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi intézményben ellátott, valamint a büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartott számára egyéni és közösségi szinten is lehetővé kell tenni.

(2) A lelkiismeret és vallásszabadság joga a rendvédelmi és a honvédelmi szerveknél szolgálati jogviszonyban állók számára szolgálatteljesítésük során - a szervezet működési rendjével és a honvédelmi kötelezettség teljesítésével összhangban - szabadon gyakorolható.

3. §

A szülőknek, gyámnak joga van ahhoz, hogy a kiskorú gyermek erkölcsi, vallási neveléséről, vallásos oktatásáról döntsön és arról megfelelően gondoskodjék.

4. §

(1) A lelkiismereti vagy vallási meggyőződés megválasztása, elfogadása, kinyilvánítása és megvallása, továbbá annak megváltoztatása, illetve gyakorlása miatt senkit előny vagy hátrány nem érhet.

(2) A lelkiismereti és vallásszabadság jogának gyakorlása csak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint korlátozható.

5. §

A lelkiismereti és vallásszabadság jogával összefüggésben az állami hatóságok adatokat nem gyűjthetnek és nyilvántartást nem vezethetnek. A népszámlálás során nem kötelező jelleggel, azonosításra alkalmatlan módon kérhető adat a vallási hovatartozásról.

II. FEJEZET

Az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállása

A vallási tevékenység

6. §

(1) E törvény alkalmazásában vallási tevékenység olyan világnézethez kapcsolódó tevékenység, mely természetfelettire irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére irányulnak, valamint az erkölcsöt és az emberi méltóságot nem sértő sajátos magatartás követelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja.

(2) Önmagában nem tekinthető vallási tevékenységnek a

- a) politikai és érdekérvényesítő;
- b) pszichikai vagy parapszichikai;
- c) gyógyászati;
- d) gazdasági-vállalkozási;
- e) nevelési;
- f) oktatási;
- g) felsőoktatási;
- h) egészségügyi;
- i) karitatív;
- j) család-, gyermek-és ifjúságvédelmi;
- k) kulturális;
- l) sport;
- m) állat-, környezet- és természetvédelmi;
- n) hitéleti tevékenységhez szükségesen túlmenő adatkezelési

tevékenység.

Az egyház

7. §

(1) Az egyház, vallásfelekezet, vallási közösség (a továbbiakban: egyház) az azonos hitelveket valló, cselekvőképes, magyarországi lakóhellyel rendelkező természetes személyekből álló, önkormányzattal rendelkező, autonóm szervezet, mely elsődlegesen

vallási tevékenység gyakorlása céljából működik. E törvény alkalmazása során egyháznak minősülnek a vallásfelekezetek és vallási közösségek is.

(2) Az egyház kizárólag olyan vallási tevékenységet gyakorolhat, amely az Alaptörvénnyel nem ellentétes, jogszabályba nem ütközik, nem sérti más közösségek jogait és szabadságát, valamint az emberi méltóságot.

(3) Az egyház elnevezést csak e törvény szerint nyilvántartásba vett szervezet viselheti.

8. §

(1) Magyarországon az állam és az egyház különváltan működik.

(2) Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházzal.

(3) A kiemelkedő jelentőségű társadalmi támogatottságú, történelmi és kulturális értékeket megőrző, nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport intézményeket fenntartó (a továbbiakban: közcélú tevékenység) egyházakkal működésük biztosítása érdekében az állam - illetékes szervei útján - megállapodásokat köthet.

9. §

(1) Az egyházakat azonos kötelezettségek terhelik és azonos jogok illetik.

(2) Az egyházak tényleges társadalmi szerepét, az általuk ellátott közcélú tevékenységet az állam az egyházakra vonatkozó további jogszabályok megalkotásánál és a velük való kapcsolattartás során figyelembe veheti.

10. §

(1) Magyarországon az állam az egyházak irányítására, felügyeletére szervet nem működtethet és nem hozhat létre.

(2) Az egyház hitelvei és belső szabályai, illetve szervei által hozott határozatok érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azokat az állami hatóságok nem vizsgálhatják. Az egyházi jogi személy belső egyházi szabályokon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.

(3) Az egyház a vallási tevékenységhez kapcsolódó személyes adatokat belső szabályai szerint kezeli, az érintett hozzájárulása nélkül - egyházon kívül - nyilvánosságra nem hozhatja.

Az egyházi jogi személy

11. §

- (1) Az egyház jogi személy, amely jogalanyiságát nyilvántartásba vétellel nyeri el.
- (2) Az egyház belső szabályai szerint jogi személyiséggel rendelkező egysége vagy szervezete jogi személy (belső egyházi jogi személy).
- (3) Nem minősül egyházi jogi személynek az egyházak belső szabályai szerint egyházi jogi személyiséggel nem rendelkező, az egyház által létrehozott, külön jogszabály alapján jogalanyisággal rendelkező szervezet (egyesülési jog alapján létrejött civil szervezet, alapítvány, gazdasági társaság).
- (4) Az egyes belső egyházi jogi személyeket a bíróság az egyház egészének vagy legfőbb szervének képviselője kérelmére külön nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás a belső egyházi jogi személyeket az adott egyház szerveiként tünteti fel.
- (5) A (4) bekezdésben nem említett, más belső egyházi jogi személyek jogi személyiségét az egyház egészének, illetve legfőbb szervének, vagy az adott jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének bíróságon bejelentett képviselője, belső rendje szerint erre feljogosított tisztségviselője igazolja.

Az egyházi intézmény

12. §

- (1) Az egyházi jogi személy nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport tevékenységet végző intézményt létesíthet és tarthat fenn. Ezen intézmények az egyház belső szabályai szerint rendelkezhetnek egyházi jogi személyiséggel.
- (2) Az egyházi intézmény világnézeti szempontból elkötelezett, így a felvételnél és a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésénél, fenntartásánál és megszüntetésénél a sajátos identitás megőrzéséhez szükséges feltételek határozhatók meg.

Az egyházi személy

13. §

- (1) Az egyházi személy az egyház belső szabályai szerinti szolgálatban álló természetes személy, akit az egyház illetékes képviselője annak minősít.
- (2) Az egyház belső szabályzatában rendelkezhet arról, hogy az egyházi személy szolgálatát sajátos egyházi szolgálati viszonyban, munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban látja el.

(3) Az egyházi személy a hitéleti szolgálata során tudomására jutott, személyiségi jogot érintő információkat nem köteles állami hatóság tudomására hozni.

(4) Az egyházi személyek fokozott szabálysértési-, és büntetőjogi védelemben részesülnek.

III. FEJEZET

Az egyház nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályok

14. §

(1) Az egyház nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet (a továbbiakban: kérelem) a vallási tevékenységet is végző egyesület képviselője a Fővárosi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) nyújtja be.

(2) A törvény 1. számú mellékletében szereplő egyházakat a bíróság e törvény 36.§ (1) bekezdésében meghatározott módon veszi nyilvántartásba.

(3) Az egyház nyilvántartásba vételére irányuló kérelem akkor nyújtható be, ha

- a) az egyesület elsődlegesen vallási tevékenységet végez;
- b) tanításának lényegét tartalmazó hitvallással és rítussal rendelkezik;
- c) legalább húsz éve szervezett formában, egyesületként működik Magyarországon és legalább ezer, magyarországi lakóhellyel rendelkező természetes személy tagja van. Az időtartamba beszámít az e törvény hatályba lépése előtt egyházként történő működés is;
- d) az alapszabályát, létesítő okiratát, belső törvényét, szervezeti és működési szabályzatát vagy azoknak megfelelő más szabályzatot elfogadta;
- e) a szervezet az ügyintéző és képviselői szerveit megválasztotta;
- f) tagjai nyilatkoznak arról, hogy az általuk létrehozott szervezet tevékenysége nem ellentétes az Alaptörvénnyel, jogszabályba nem ütközik, valamint nem sérti más jogait és szabadságát.

15. §

(1) Az egyházi nyilvántartásba vételre irányuló kérelemhez csatolni kell

- a) tanításának lényegét tartalmazó hitvallását vagy legfőbb vallási tanainak összefoglalását;
- b) annak igazolását, hogy a szervezet 14. § (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott idő óta működik;
- c) a legalább ezer természetes személy tag nevét, magyarországi lakóhelyét, aláírását tartalmazó aláírási ívet;
- d) az alapszabályát, létesítő okiratát, belső törvényét, szervezeti és működési szabályzatát vagy azoknak megfelelő más szabályzatot;

- e) a szervezet ügyintéző és képviseleti szervei tagjai személyazonosításra alkalmas adatait;
- f) tagjai nyilatkozatát arról, hogy az általuk létrehozott szervezet tevékenysége nem ellentétes az Alaptörvénnyel, jogszabályba nem ütközik, valamint nem sérti más jogait és szabadságát;
- g) képviseleti szerve nyilatkozatát arról, hogy elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje a már nyilvántartásba vett egyház nevével, jelképrendszerével, szertartásrendjével nem azonos vagy összetéveszthető;
- h) legalább 5 éves egyszerűsített beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót, vagy azzal egyenértékű beszámolót;
- i) adószámát;
- j) a törvényben meghatározott szakértői díj letétbe helyezéséről szolgáló igazolást.

(2) Az egyház nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet benyújtó személynek saját személyazonosító adatait is meg kell adnia a kérelemben.

(3) A bíróság a beérkezett kérelemben feltüntetett adatokat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás adataival összevetve ellenőrzi.

(4) A bírósági nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) nyilvántartási azonosító;
- b) lajstromszám;
- c) az egyház nyilvántartásba vételéről szóló határozat száma, jogerőre emelkedésének napja;
- d) az egyház neve, esetleg rövidített neve;
- e) az egyház székhelye;
- f) az egyház képviselőjének neve, lakóhelye és a képviselet módja;
- g) az egyház, címerének és logójának képi megjelenítése és tartalmi leírása.

(5) A nyilvántartásba szükség szerint bejegyzendő adatok:

- a) a létesítő okirat módosítása esetén
 - aa) a létesítő okirat módosításának időpontja,
 - ab) a módosítás nyilvántartásba vételéről szóló határozat száma, jogerőre emelkedésének napja.

16. §

(1) A bíróság legkésőbb a kérelem érkezésétől számított hatvan napon belül köteles dönteni a nyilvántartásba vételről vagy a kérelem elutasításáról.

(2) A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását – a változástól számított tizenöt napon belül – a bíróságnak kell bejelenteni.

(3) Az egyház nyilvántartásba vételét el kell utasítani, ha a 14.§-ban foglalt feltételek nem állnak fenn.

(4) Ha a nyilvántartásba vételi kérelmet elutasító végzés közlését követően nyolc napon belül ismételten kéri az egyház nyilvántartásba vételét, az elutasításhoz fűződő jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak, és a korábbi eljárás során benyújtott okiratok egy alkalommal ismételten felhasználhatók. A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(5) Az egyház nyilvántartásba vételének elutasítása esetén, a bejegyzési kérelem egy éven belül ismételten nem terjeszthető elő.

(6) Belső egyházi jogi személy bírósági nyilvántartásba vételére, valamint a nyilvántartásba bejegyzett adatok változására az egyház nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályokat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a nyilvántartásba vétel az egyház egészének, illetve legfőbb szervének, vagy az adott jogi személy közvetlen felettes egyházi szervének képviselője kérelmére történik;
- b) a nyilvántartás az egyház lajstromszáma alatt történik;
- c) a bíróság a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet kizárólag formai szempontból vizsgálja;
- d) a bíróság a nyilvántartásba vételről soron kívül, legfeljebb 15 napon belül határoz.

17. §

A bíróság a kérelmet benyújtó egyház bejegyzésének elrendelését megelőzően, külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján felkért szakértőket rendel ki a törvényben foglalt vallási tevékenységgel kapcsolatos feltételek fennállásának megállapítására.

18. §

Az egyháznak a nyilvántartásba vételét elrendelő, az azt elutasító, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozat ellen a kérelmező egyház képviselője, a már nyilvántartásba vett egyházak képviselői és az ügyész fellebbezéssel élhet.

19. §

(1) Az egyház külön jogszabályban meghatározott nyilvántartásba bejegyzett adatai nyilvánosak.

(2) A bíróság az egyházi nyilvántartás adatairól évente adatot szolgáltat az egyházakkal való kapcsolattartásért felelős miniszternek.

IV. FEJEZET

Az egyházak működése

20. §

- (1) Az egyház elsősorban vallási tevékenységet végez, saját hitelvei és szertartási rendje szerint működik.
- (2) Az egyház részt vállalhat a társadalom értékteremtő szolgálatában, ennek érdekében közcélú tevékenységet végezhet.
- (3) Az egyház céljai megvalósítása érdekében jogosult más, jelen törvény szerint gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő feladatokat folytatni, vagy vállalkozásokat, civil szervezeteket létrehozni, abban részt venni.
- (4) Az egyházak közcélú tevékenysége és intézményei a hasonló tevékenységet folytató állami, önkormányzati intézményekkel azonos mértékű államháztartási finanszírozásra jogosultak.
- (5) Az egyházak külön ágazati jogszabályok alapján az államháztartás alrendszereiből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból származó, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatásban részesülhetnek.

21. §

- (1) Az egyházak bevételei elsősorban természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek adományaiból és egyéb hozzájárulásaiból tevődnek össze.
- (2) Az egyházak a polgári jogviszonyokban korlátozás nélkül vehetnek részt.
- (3) Az egyházi jogi személy – az egyház belső törvényeiben és szabályaiban meghatározott módon – adományokat gyűjthet.
- (4) Az egyházak vonatkozásában – ide nem értve e törvény 6.§ (2) bekezdését - nem minősül gazdasági-vállalkozási tevékenységnek:
 - a) hitéleti, nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport intézmény működtetése, valamint az említett tevékenységek folytatása;
 - b) üdülő hasznosítása egyházi személy részére történő szolgáltatásnyújtás révén;
 - c) hitélethez szükséges kiadvány, kegytárgy előállítása, értékesítése;
 - d) egyházi célra használt ingatlan részleges hasznosítása;
 - e) temető fenntartása;
 - f) a kizárólag hitéleti, nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport tevékenységet szolgáló immateriális jószág, tárgyi eszköz és készlet értékesítése (ideértve a munkaruha megtérítését is);
 - g) hitéleti, nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport tevékenységhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásnyújtás, a tevékenységet szolgáló eszköz nem nyereségszerzési célú hasznosítása;

- h) az államtól vagy önkormányzattól átvállalt közfeladat ellátása során létrehozott termék, jegyzet tankönyv, kiadvány tanulmány előállítása és értékesítése;
- i) a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, osztaléknak, illetve az értékpapír hozamának olyan része, amelyet a gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel;
- j) az egyházi személyek öngondoskodása céljára létrehozott nyugdíjintézet vagy nyugdíjalap működtetése.

(5) Az egyházak adókedvezményben és azzal egy tekintet alá eső más kedvezményekben részesíthetők.

22. §

(1) Az egyházak hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti. Hitéleti célú bevételnek minősül a személyi jövedelemadó meghatározott részének egyház számára történő felajánlása, annak költségvetési kiegészítése, illetve az ennek helyébe lépő juttatás, valamint az ingatlanjára és annak kiegészítése.

(2) Az egyház és a belső egyházi jogi személy a meghatározott nem hitéleti célra adott állami támogatásból származó bevételét és annak felhasználását a számvitelről és az államháztartásról szóló törvény rendelkezései, valamint a könyvvezetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván.

(3) Az egyházaknak nem hitéleti, de meghatározott célra adott állami támogatás felhasználásának törvényességi szempontok szerinti ellenőrzését az Állami Számvevőszék, az állami vagy önkormányzati költségvetésből, illetve a nemzetközi forrásokból az állam részvételével juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzését jogszabály határozza meg.

23. §

Az állam lehetőséget biztosít az egyházaknak – külön jogszabályban meghatározott eljárás keretein belül – hogy részt vegyenek a jogalkotás kapcsán a jogszabály tervezetek és jogalkotási koncepciók véleményezésében.

24. §

Az egyházak, különösen az egyházi szertartások és az egyházkormányzat zavartalan működése, illetve a templomok, temetők és más szent helyek védelmére fokozott szabálysértési-, és büntetőjogi védelemben részesülnek.

25. §

(1) Az egyházak az állam, önkormányzat által fenntartott nevelési és oktatási intézményekben - a tanulók és a szülők igényei szerint - hitoktatást tarthatnak, továbbá a felsőoktatási intézményekben hitéleti tevékenységet folytathatnak. A közoktatási intézmény köteles a dologi feltételeket és más, kötelező iskolai foglalkozásokkal nem ütköző időpontot, az egyházi jogi személy pedig a hitoktató, illetve a hittanár személyét biztosítani. A hitoktatás költségeit - külön törvény, illetve az egyházakkal kötött megállapodások alapján - az állam biztosítja.

(2) Az egyházak külön jogszabályban meghatározott rendben végzett tábori lelkeszi, valamint börtön-és kórházlelkeszi szolgáltatást vagy más szolgáltatást végezhetnek.

26. §

(1) Az egyház elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje, valamint közismerten használt neve fokozott jogvédelemben részesül. Más szervezet elnevezése és jelképei nem kelthetnek olyan benyomást, hogy a szervezet, illetve tevékenysége más, korábban nyilvántartásba vett egyház működéséhez kapcsolódik.

(2) Amennyiben valamely egyházi személy nem egyháztag számára végez szolgáltatást, vagy szolgáltatást és akár közvetlen, akár közvetett módon a tevékenysége egyházával kapcsolatba hozható, köteles az adott egyház nevét a szolgáltatás, vagy szolgáltatás felajánlása előtt jól látható módon feltüntetni, nyilvánvalóvá tenni.

V. FEJEZET

Az egyházak megszűnése

27. §

Az egyház a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg, az azt elrendelő határozat jogerőssé válásának napján.

28. §

(1) Az egyház jogutódlással, az egyház képviselőjének kérelmére szűnik meg más egyházzal való egyesülése (beolvadás, összeolvadás) esetén.

(2) Ha egyházból személyek vagy személyek csoportjai kiválnak, de a nyilvántartásba vett egyház fennmarad, a kiválással keletkező új szervezetet a korábbi egyház vagyonából részesedés nem illeti meg.

29. §

Az egyház jogutód nélkül szűnik meg, ha

- a) feloszlását legfőbb szerve kimondta;
- b) a bíróság megszünteti;

c) a bíróság megállapítja megszűnését.

30. §

A bíróság az ügyész keresete alapján megszünteti és törli a nyilvántartásból azt az egyházat, amelynek tevékenysége az Alaptörvénybe, jogszabályba ütközik, illetve ha a bejegyzést meg kellett volna tagadnia, vagy ha a tényleges tevékenysége alapján a nyilvántartásba vételre nem kerülhetett volna sor.

31. §

A bíróság az ügyész keresete alapján megállapítja az egyház megszűnését és törli a nyilvántartásból, ha tevékenységével felhagy és vagyonáról nem rendelkezik.

32.§

Az egyház jogutód nélkül megszűnése esetén vagyona – a hitelezők követeléseinek kielégítése után – a Magyar Állam tulajdonába kerül és közcélú tevékenységre kell fordítani.

33.§

(1) Az egyház jogutód nélküli megszűnése esetén a belső egyházi jogi személyek is jogutód nélkül megszűnnek.

(2) Belső egyházi jogi személy megszűnése esetén a vagyoni kérdéseket az egyház belső szabályai rendezik.

VI. FEJEZET

Záró rendelkezések

1.

Felhatalmazó rendelkezések

34. §

(1) A Kormány a jelen törvény hatályba lépéséig a közcélú tevékenységet végző egyházakkal megkötött megállapodások tiszteletben tartása mellett azokat áttekintse és szükség szerint új megállapodásokat kezdeményez.

(2) A Kormány az 1/B. mellékletben foglalt egyházakkal a megállapodásokat legkésőbb 2011. december 31-ig megkötöti.

35. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az egyházi jogi személyek beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól szóló szabályokat rendeletben megállapítsa.

36. §

(1) Felhatalmazást kap az egyházakkal való kapcsolattartásért felelős miniszter, hogy a jelen törvény 1. számú mellékletében szereplő egyházak nyilvántartásba való bejegyzését a Fővárosi Bíróság előtt kezdeményezze. A bíróság a megkeresésben foglalt egyházakat 30 napon belül nyilvántartásba veszi.

(2) Az 1. mellékletben szereplő egyház az (1) bekezdésben meghatározott bejegyzés időpontjától függetlenül jogfolytonosan működik.

(3) A bíróság az (1) bekezdés szerinti bejelentésre új, a szervezet országosan egyedi azonosítására alkalmas, négy számjegyből álló nyilvántartási azonosítót állapít meg és ad ki bejelentő részére és erről az egyházat értesíti. A végzéssel szemben fellebbezésnek nincs helye.

37. §

Felhatalmazást kap az egyházakkal való kapcsolattartásért felelős miniszter, hogy

a) az egyházak bírósági nyilvántartásának ügyviteli szabályait, a nyilvántartásba vétel iránti kérelem részét képező formanyomtatványok tartalmi kellékeit, a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatokat, valamint az egyház adatairól kért elektronikus kivonat tartalmára vonatkozó szabályokat;

b) az egyházak nyilvántartásával kapcsolatos szakértői testület tagjainak jogállására, képesítési követelményei és szakmai gyakorlata meghatározására, valamint a szakmai névjegyzékbe vétel feltételeire vonatkozó szabályokat rendeletben megállapítsa.

2.

Hatályba léptető rendelkezések

38. §

- (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) E törvény 1-33. §-a, 35. §-37.§-a és 39-41. §-a, valamint 1. számú melléklete 2012. január 1-én lép hatályba.

3.

Átmeneti rendelkezések

39. §

- (1) A törvény 1. számú mellékletében foglalt egyházak kivételével, valamennyi 2011. december 31-én egyházként nyilvántartásba vett szervezet vallási tevékenységet is végző egyesületté válhat.
- (2) A törvény hatálybalépését követő harminc napon belül – a jelen törvény 1. számú mellékletében foglalt egyházak kivételével - valamennyi 2011. december 31-én egyházként nyilvántartásba vett szervezet - amennyiben a törvényi feltételeknek megfelel - kezdeményezheti a bíróságnál egyházként történő bejegyeztetését, vagy bejelentheti az egyesületre vonatkozó törvény szerinti nyilvántartásba vételhez szükséges adatokat, különös tekintettel a névre, székhelyre, képviselőre és az alapító tagokra.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltak elmulasztása esetén - amennyiben e határidő lejártát követően a bíróság felhívására nyolc napon belül a szükséges adatokat 2011. december 31-én jogosult képviselő nem jelenti be –, továbbá amennyiben a továbbműködésről nemlegesen nyilatkozik, a szervezet jelen törvény rendelkezései alapján jogutód nélkül megszüntetésre kerül.
- (4) Amennyiben a szervezet 2011. december 31-én jogosult képviselője a továbbműködésről nyilatkozik, úgy a (2) bekezdésben foglaltakat kell az eljárás során irányadónak tekinteni.
- (5) A (2) bekezdés szerint, nyilvántartásba vett szervezet a korábban nyilvántartásba vett szervezet általános jogutódja.
- (6) Az (5) bekezdésben meghatározott szervezet nyilvántartásba vételére az egyesületre vonatkozó jogszabályok rendelkezései irányadók.

(7) Az e törvény hatálybalépését követően vallási tevékenységet is végző egyesületté váló közösségek a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló törvény értelmében civil szervezeteknek tekintendők, és a civil szervezetek részére felajánlható egy százalékra lesznek jogosultak, feltéve, hogy az egyesületekre vonatkozó jogszabályok által támasztott feltételeket 2012. június 30-ig teljesítik.

(8) E törvény hatályba lépését követően csak az e törvényben foglalt szabályoknak megfelelő egyháznak nyújtható egyházi célú költségvetési támogatás.

(9) A 2011. július 1-je és 2012. január 1-je közötti időszakban a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények, hálózatok tekintetében – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpontjában, illetve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 5. § s) pont sb) alpontjában foglaltakon túl – megállapodás megkötése nélkül is egyházi fenntartónak minősülnek a 2. mellékletben felsorolt egyházak, valamint ezek egyházi jogi személyiséggel rendelkező önálló szervezetei, szervezeti egységei. Nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége és a gazdasági társaság.

4.

Módosuló jogszabályok és sarkalatosági záradék

40. §

(1) A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4.§ (1) bekezdés mb) pontja a következők szerint módosul:

„mb) a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek státusáról szóló 2011. évi törvény (a továbbiakban: Ehtv.) szerinti, magyarországi székhelyű egyház, illetve az Ehtv. 13. §-ának (2)-(3) bekezdése szerinti magyarországi székhelyű egyházi jogi személy; nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság;”.

(2) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 5.§ sb) pontja a következők szerint módosul:

„sb) a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek jogállásáról szóló 2011. évi törvény (a továbbiakban: Ehtv.) szerinti, magyarországi székhelyű egyház, illetve az Ehtv. 13. §-ának (2)-(3) bekezdése szerinti magyarországi székhelyű egyházi jogi személy; nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítóvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság;”.

(3) Az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény 2. § (7) bekezdése hatályát veszti.

(4) E törvény az Alaptörvény VII. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

5.

Hatályon kívül helyező rendelkezések

41. §

2012. január 1. napján hatályát veszti a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény.

Magyarországi egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek

A vallás szabad gyakorlásáról szóló 1895. évi XLIII. törvénycikk alapján bevett és elismert egyházak

1	Magyar Katolikus Egyház
2	Magyarországi Református Egyház
3	Magyarországi Evangélikus Egyház
4-6	<i>Zsidó vallásfelekezetek:</i> Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (Statusquo Ante) Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség
7-11	<i>Ortodox Egyház:</i> Budai Szerb Ortodox Egyházmegye Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus – Magyarországi Ortodox Exarchátus Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház Magyarországi Román Ortodox Egyház Orosz Ortodox Egyház Magyar Egyházmegyéje (Moszkvai Patriarchátus)
12	Magyarországi Unitárius Egyház
13	Magyarországi Baptista Egyház

**Jelentős közcélú tevékenységet ellátó egyházak, amelyekkel a Kormány
megállapodást köt**

1	Magyarországi Metodista Egyház
2	Magyar Pünkösdi Egyház
3	Hetednapi Adventista Egyház
4	Erdélyi Gyülekezet
5	HIT Gyülekezete
6	Üdvhadsereg Szabadegyház
7	Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség
8	Magyarországi Krishna-tudatú Hívók Közössége

Országos lefedettségű, illetve világvallásokhoz kötődő, jelentős nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező további, az Országgyűlés által elismert vallási közösségek

1	Keresztény Advent Közösség
2	Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza (Mormonok)
3-7	<i>Buddhista vallási közösségek:</i> A Tan Kapuja Buddhista Egyház Buddhista Misszió, Magyarországi Árya Maitreya Mandala Egyházközösség Magyarországi Kínai Chanbuddhista Közösség Magyarországi Karma-Kagyüpa Buddhista Közösség Gyémánt Út Buddhista Közösség
8	Golgota Keresztény Gyülekezet
9-10	<i>Iszlám közösségek:</i> Magyar Iszlám Közösség Magyarországi Muszlimok Egyháza
11	Keresztény Család Gyülekezet
12	Krisztusban Hívó Nazarénusok Gyülekezete
13	Magyarországi Baha' i Közösség
14	Magyarországi Jehova Tanúi
15	Magyarországi Kopt Ortodox Egyház
16	Örmény Apostoli Ortodox Egyház
17	Magyarországi Örmény Egyház
18	Magyarországi Szabadkeresztyén Gyülekezet
19	Őskeresztyén Apostoli Egyház
20	Szent Margit Anglikán/Episzkopális Egyház
21-22	<i>Progresszív zsidó hitközségek:</i> Szim Shalom Progresszív Zsidó Hitközség Bet Orim Reform Zsidó Hitközség
23	Teljes Evangéliumi Keresztyén Közösség Mahanaim Gyülekezet
24	Shalom Nyitott Bibliai Gyülekezetek

2. számú melléklet

Budai Szerb Ortodox Egyházmegye

Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (Statusquo Ante)

Hetednapi Adventista Egyház

HIT Gyülekezete

Keresztény Advent Közösség

Krisztusban Hívó Nazarénusok Gyülekezete

Magyar Pünkösdi Egyház

Magyarországi Autonóm Orthodox Izraelita Hitközség

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség

Magyarországi Krisna-tudatú Hívők Közössége

Magyarországi Metodista Egyház

Üdvhadsereg Szabadegyház

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A magyar nemzet nagyra értékeli a magyarországi egyházak történelmi hagyományait, a nemzet erkölcsi és szellemi felemelése érdekében tett közösségteremtő törekvéseiket, hitükből fakadó erőfeszítéseiket, elismerve a hazai vallási sokszínűséget és a történelmi hagyományokkal rendelkező vallási türelmet, amely Magyarország történelmében mindig meghatározó szerepet játszott. Szent István király a nyugati kereszténységet tette államvallássá, de – csak úgy, mint utódai – biztosította a keleti kereszténység működését is. Megtelepedhettek, és működhettek Magyarországon zsidó és muszlim közösségek is.

A XVI. századtól több törvény is törekedett Magyarországon és Erdélyben a szabad vallásgyakorlás jogának biztosítására. Az 1790-91-es magyar országgyűlés az általa elfogadott egyházi törvényekkel bevett vallásnak nyilvánította a katolikus vallás mellett a református és evangélikus vallást, valamint az ortodoxiát, a két protestáns egyház és az állam közötti viszonyt pedig az érintett egyházakkal egyetértésben szabályozta. Megerősítette a zsidó felekezet türelmi rendeletben rögzített jogait. Az 1848. évi XX. tc. a törvényesen bevett vallásfelekezetek (latin, görög és örmény szertartású katolikus, református, evangélikus, ortodox és unitárius) között különbség nélkül tökéletes egyenlőséget és viszonyosságot állapított meg. 1867-ben a magyar országgyűlés törvénybe iktatta Magyarország izraelita felekezetű lakosainak polgári és politikai jogegyenlőségét. Az 1868. évi IX. törvénycikk a görög-keleti vallásúak ügyében elismerte az önálló szerb és román metropolíát, és garantálta a görög-keleti vallás „se nem szerb, se nem román ajkú híveinek” autonóm jogait (az tehát nemzetiségétől függetlenül kiterjedt valamennyi ortodox vallású magyar állampolgárra).

Az 1895-ös egyházpolitikai törvények bevett vallásnak nyilvánították az izraelita felekezetet, széleskörűen biztosították a szabad vallásgyakorlás jogát, a polgári és politikai jogok gyakorlását teljes mértékben függetlenítették a vallásfelekezeti hovatartozástól, megerősítették a bevett egyházak, felekezetek egyenlőségét, emellett azonban lehetőséget adva az elismert egyházak működésére is. Az egyházat az államtól azonban ezek a törvények nem választották el, a katolikus egyház autonómiáját nem szavatolták.

Az 1947. évi XXXIII. törvény megszüntette a bevett és elismert egyházak közötti jogi különbséget. Az 1949. évi kommunista alkotmány az államot és az egyházat formálisan elválasztotta egymástól, de a kibontakozó diktatúra megszüntette az egyházak autonómiáját, az egyházak fölötti állami ellenőrzést gyakorolt, működésüket nagymértékben korlátozta. Az 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságot, illetve az egyházak létrehozását széleskörűen biztosította, a későbbiekben azonban nyilvánvaló volt, hogy az egyházalapítás rendkívül nagyvonalú feltételei lehetőséget adnak az alapjoggal történő visszaélésekre is, mind az egyházaknak járó állami támogatások jogosulatlan igénybe vételére, mind pedig ténylegesen nem hitéleti tevékenységet végző szervezetek egyházként történő bejegyeztetésére.

Magyarország 2011. április 25-én kihirdetett új Alaptörvényének Nemzeti Hitvallása megállapítja, hogy Szent István király ezer évvel ezelőtt a keresztény Európa részévé tette Magyarországot, elismeri a kereszténység nemzetmegtartó szerepét, becsüli országunk különböző vallási hagyományait. Alapvetésének VI. cikke szerint mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás, vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását, és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése

útján, vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa. Magyarországon az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállóak. Az állam a közösségi célok érdekében az egyházakkal együttműködik. Az egyházakra vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

Erre, valamint az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló Lisszaboni Szerződés preambulumban foglaltakra tekintettel, mely ösztönzést merít Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből, amelyből az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogai kibontakoztak, figyelemmel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikkére, mely nemzeti hatáskörben hagyja az egyházügyi szabályozást, ugyanakkor az Unió és a vallási közösségek között nyílt, átlátható, rendszeres párbeszédet szorgalmaz, utalással az Európa Tanács által elfogadott, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre, valamint az Alapvető Jogok Chartájára, illetve a vonatkozó EBESZ ajánlásokra, javasoljuk, hogy az Országgyűlés a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak státusáról szóló törvényt fogadja el.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§-hoz

A lelkiismereti és vallásszabadság jogát Magyarország az Alaptörvényben és e törvényjavaslatban is elismeri, a nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeivel összhangban. A rendelkezés részletezi a lelkiismereti és vallásszabadság tartalmát: a vallás vagy más lelkiismereti meggyőződés szabad megválasztását, elfogadását, kinyilatkoztatását, megvallását, vagy annak szabad megváltoztatását. Másrészt meghatározza a lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlásának módjait is, mely történhet istentisztelet, különböző szertartások, oktatási, kulturális vagy egyéb cselekmény végzése útján, ugyanakkor történhet egyénileg gyakorolva vagy közösségben végezve, nyilvánosan, hírközlési eszközök útján vagy a magánéletben. A törvény azonban nemcsak a szabadságjog gyakorlásának és tanításának lehetőségét biztosítja, hanem annak mellőzését is.

2. §-hoz

A lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlásának azon kiemelt intézményi területeit is meghatározza a törvényjavaslat, ahol a szabadság gyakorlásának biztosítása az állam részéről kiemelt módon történik, ezek oktatási, egészségügyi, szociális, családvédelmi, gyermekvédelmi, ifjúságvédelmi intézmények, büntetés-végrehajtási intézetek. Ezekben az intézetekben a vallásgyakorlásra, egyénileg és közösségben is lehetőséget kell biztosítani.

A rendvédelmi és honvédelmi szerveknél szolgálati jogviszonyban állók számára is biztosítani kell a lelkiismereti és vallásszabadságot, természetesen a szervezet működési rendjével és a honvédelmi kötelezettség teljesítésével összhangban. E jogok biztosításának Magyarország jelenleg is eleget tesz, így a Tábori Lelkészi Szolgálat vonatkozásában a Kormány és az érintett egyházak között külön egyezmények léteznek, amelyek a törvényjavaslat elfogadását és hatályba lépését követően is hatályban maradnak.

3.§-hoz

Az Alaptörvény XVI. cikkének (2) bekezdése deklarálja a szülőknek azon jogát, amely szerint joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést. A törvény a szülőknek és a gyámnak az Alaptörvényben meghatározott ezen jogát bontja ki, amikor deklarálja a kiskorú gyermek erkölcsi, vallási neveléséről, vallásos oktatásáról szóló szülői döntés lehetőségét. Ez egyébként következik a Gyermek New York-i Egyezményéből is.

4.§-hoz

A lelkiismereti és vallásszabadság szabadságjogának gyakorlása miatt – különösen a vallási meggyőződés megválasztása, elfogadása, kinyilvánítása, megvallása vagy annak megváltoztatása miatt - senki sem részesíthető előnyben és senkit sem érhet hátrány. Ez következik az állam és az egyház alkotmányos különválásából, illetve a jogegyenlőség követelményéből is.

E szabadságjog gyakorlásának korlátozására csak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint korlátozható: alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

5.§-hoz

A törvényjavaslat rendelkezése szerint, hatósági nyilvántartásba a lelkiismereti és vallásszabadsággal kapcsolatban adatot gyűjteni, felvenni nem szabad. Egyetlen kivételt képez a népszámlálásra vonatkozó adatfelvétel, amely során nem kötelező jelleggel, azonosításra alkalmatlan módon kérhető adat a vallási hovatartozásról.

E rendelkezés kiemelt védelmet biztosít a lelkiismereti és vallásszabadsággal – mint alkotmányos alapjoggal – összefüggő személyes adatoknak.

6.§-hoz

A törvényjavaslat meghatározza azt, hogy az állam az egyházi regisztrációval összefüggésben mit ért vallási tevékenységen: olyan világnézethez kapcsolódó tevékenység, mely természetfeletti irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére irányulnak, valamint az erkölcsöt és az emberi méltóságot nem sértő sajátos magatartás-követelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja.

Ezzel kapcsolatban hangsúlyoznunk kell, hogy az állam teológiai kérdéseket nem dönthet el, a lelkiismereti és vallásszabadság jogának egyéni és közösségi gyakorlásának kereteit biztosítani kell, ugyanakkor meghatározhatja azt, hogy az egyházi státust – amely bizonyos specifikus jogosítványokat, így pl. meghatározott feltételek esetén költségvetési támogatási lehetőséget biztosít – milyen feltételekkel ismeri el (4/1993. (II. 12.) AB határozat).

A vallási tevékenységhez kapcsolódóan megfogalmazásra kerül az is, hogy milyen tevékenységek nem minősülnek önmagukban vallási tevékenységnek, ezek: a politikai és érdekérvényesítő, a pszichikai vagy parapszichikai, a gyógyító, a gazdasági-vállalkozási tevékenység, a nevelési, az oktatási, a felsőoktatási, az egészségügyi, karitatív, a szociális, a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, a kulturális, a sport, valamint az állat-, környezet- és természetvédelmi, illetve a hitéleti tevékenységhez szükségesen túlmenő adatkezelési tevékenység.

E tekintetben utalunk arra, hogy ezek olyan tevékenységek, amelyeket az egyházak egyébként végezhetnek és végeznek, ugyanakkor ezek alapvetően nem vallási jellegűek, azokra egyházat alapítani nem lehet. Az 1990. évi IV. törvény megengedő feltételeit kihasználva ugyanis számos esetben ténylegesen ilyen – alapvetően üzleti célokat szolgáló – tevékenységre jegyeztettek be egyházat, állami költségvetési támogatás mellett. Ezek a visszaélések is indokolják az egyházi státus új szabályozását.

7.§-hoz

Az egyház, vallásfelekezet, vallási közösség az azonos hitelveket valló természetes személyekből álló, önkormányzattal rendelkező, autonóm szervezet, mely elsődlegesen vallási tevékenység gyakorlása céljából működik. Az egyház a lelkiismereti és vallásszabadság alapjoga közösségi gyakorlásának önkormányzattal rendelkező, autonóm szervezeteként kerül meghatározása. Az egyház, mint gyűjtőfogalom magában foglalja az eltérő teológiai alapon nyugvó egyházat és vallási közösséget. Ennek indoka a már ismertetett szempont, hogy teológiai kérdésekben az állam nem dönthet, másrészt pedig az, hogy az elmúlt 20 évben az egyház a köznyelv szempontjából gyűjtőfogalommá vált, és így az kiterjedt a nem keresztény vallásfelekezetekre és vallási közösségekre is.

Az egyház létrehozásának joga a törvény szerint, csak a Magyarországon állandó lakóhellyel rendelkező, cselekvőképes természetes személyeket illeti meg, természetesen a vallásuk gyakorlása céljából.

A Ptk. rendelkezései alapján, cselekvőképes minden nagykorú, feltéve, hogy a cselekvőképességét a törvény nem korlátozza, vagy nem zárja ki. Magyarországon nagykorú az, aki a 18. életévét már betöltötte. Továbbá nagykorú kivételesen az is, aki ennél előbb házasságkötése révén nagykorúvá vált. Az ember a 18. születésnapja 0 órájától válik nagykorúvá.

Egyház csak és kizárólag olyan vallási tevékenység végzésére hozható létre, amely tevékenység nem ütközik az Alaptörvénybe vagy más jogszabályba, valamint nem sérti más jogait és szabadságát, valamint az emberi méltóságát. E szabályozás ismét az állam és az egyház alkotmányos különválásából következik.

8.§-hoz

Az Alaptörvény VII. cikkének (2) bekezdése alapján meghatározásra kerül az állam és egyházak különvált működése, valamint – a korábbi teljes állami semlegességet deklaráló elvალasztással szemben - a közösségi célokért történő együttműködésük. Az állam és az egyház együttműködésének a lehetőségét már korábban is kifejtette határozataiban az Alkotmánybíróság. A törvény utal az egyházak kiemelkedő jelentőségű, nagy társadalmi támogatottságú, történelmi és kulturális értékeket megőrző és közcélú tevékenységére. Az állam az egyházak közcélú tevékenységének segítése, megbecsülése, előmozdítása érdekében, az egyházak által fenntartott intézmények működésének biztosítása érdekében megállapodásokat köthet.

Az állam és az egyházak között már eddig is több – nemzetközi és kétoldalú – megállapodás jött létre, amelyeket a törvényjavaslat természetesen tiszteletben tart. Szükségessé válhat azonban a törvényjavaslatban meghatározott feltételek esetén további megállapodások megkötése, vagy akár a hatályos megállapodások közös megegyezéssel történő módosítása is.

9.§-hoz

A törvény kimondja, hogy az egyházakat azonos kötelezettségek és jogok illetik meg, azonban az egyházak társadalmi szerepe, valamint az általuk ellátott közcélú tevékenység alapján, jogszabályok által meghatározott keretek között különbség tehető az egyházak között.

Az alkotmányos elvek figyelembevétele mellett nincs akadálya annak, hogy a jogalkotó a vallás és az egyházak sajátosságait figyelembe véve alkossa meg azokat a jogszabályokat, amelyek a vallásszabadság alapvető jogát érvényre juttatják. Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően az általa a semlegesség elvéből következően egyenlően kezelendő egyházak közötti különbségtételt is alkotmányosnak tekintette. Kimondta ugyanis, hogy az egyházak egyenlőként való kezelése szintén nem zárja ki az egyes egyházak tényleges társadalmi szerepének figyelembevételét. Abban az esetben ugyanis, ha jogszabály nem eleve jogosultakat különböztet meg, a megkülönböztetés korlátja a pozitív diszkrimináció elvi határa: az egyenlő méltóságú személyként való kezelés feltétlen betartása, illetve az Alaptörvényben megfogalmazott alapjogok meg nem sértése. Ezen belül csak az követelhető meg, hogy a nem egyenlő kezelésnek ésszerű oka legyen, azaz ne minősüljön önkényesnek. Nem sérti az egyházak egyenlő kezelésének elvét, ha ingatlanrendezési, vagy más kártalanítási folyamat csak azon egyházakra terjed ki, amelyek rendelkeztek olyan tulajdonnal, amely államosításra került. Szintén nem sérti az egyenlőség elvét, ha az egyházi közfeladat ellátással összefüggésben olyan egyházakkal történik egyeztetés, amelyek közfeladatot ellátó intézményeket tartanak fent.

10.§-hoz

A törvényjavaslat – az állam és az egyház alkotmányos különválást tiszteletben tartva – folytatja az 1990. évi IV. törvény szabályozási hagyományát abban a tekintetben, hogy az állam az egyházak irányítására, felügyeletére szervet nem hozhat létre a továbbiakban sem.

Az állam és egyházak különvált működésének elvéből következően, az egyház belső szabályai és egyes szervei által hozott határozatok érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azokat az állami hatóságok nem vizsgálhatják felül. E rendelkezések is biztosítják az egyházak önálló, autonóm működését.

Az egyházak vallási tevékenységéhez kapcsolódó személyes adatok kezelését a törvény az egyházak belső ügyének tekinti, azok kezelésére az egyház belső szabályai az irányadók. Az általános adatvédelmi szabályok természetesen az egyházakra nézve is irányadóak, ebben az esetben azonban indokolt elismerni az egyházak belső szabályait figyelembe vevő adatkezelési specifikumokat.

11.§-hoz

Az egyházat a törvényjavaslat alapvetően sui generis jogalanyként kezeli. A törvényjavaslat értelmében belső egyházi jogi személynek minősül az egyház belső szabályai szerint jogi személyiséggel rendelkező egysége, szervezete.

A törvényjavaslat kimondja, hogy nem minősül egyházi jogi személynek a külön jogszabály alapján, más típusú szervezatként jogalanyisággal rendelkező szervezet, pl. az egyház által létrehozott civil szervezet, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, egyesülés, stb.

Indokolt, hogy az ilyen típusú szervezetek ne egyházi jogi személyként, hanem a rájuk nézve általánosan irányadó szabályok szerint működjenek.

A belső egyházi jogi személyeket is külön nyilvántartásba veheti a bíróság az egyház, vagy legfőbb szervének kérelmére, mint az adott egyház szerveit.

A bíróságon külön nem bejegyeztetett, viszont jogi személyiséggel rendelkező egyházi szervezetek jogképességét viszont a közvetlen felettes egyházi szerv bíróságon bejelentett képviselője, illetve belső rendje szerint erre feljogosított tisztségviselője igazolja. E szabályozás követi a jelenleg a gyakorlatban „egyház főhatósági igazolásként” ismert, az egyház legfőbb szervének képviselője által kiadományozott igazolást, mely az egyházi jogi személy fennállását igazolja.

12.§-hoz

Az egyházak, egyházi jogi személyek a lelkiismereti és vallásszabadság alkotmányos alapjából következően nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport tevékenységet végző intézményt létesíthetnek és tarthatnak fenn, az állampolgárok pedig – szintén az alkotmányos alapjából eredően – igénybe vehetik ezeket az egyházi intézményeket.

Az egyházi intézmények önállóságáról szóló döntést a törvény az egyházi autonómia körébe utalja: ezek az intézmények az egyház belső szabályai szerint rendelkezhetnek egyházi jogi személyiséggel.

Tekintettel arra, hogy az egyház ezeket az intézményeket hitbéli elkötelezettségének megfelelően működtetheti, indokolt, hogy az egyházi intézményekbe történő felvételnél, valamint a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésénél, az intézmények fenntartásánál és megszüntetésénél speciális feltételek is meghatározhatóak legyenek a kiválasztásnál.

A közfeladatok ellátásáért az egyházak, az állami, önkormányzati intézményekkel azonos mértékű normatív finanszírozásra jogosultak. Az egyenlő finanszírozás elvét már 1997-ben kimondta az Alkotmánybíróság, ezt követően pedig nemzetközi, és kétoldalú megállapodásokba is bekerült, indokolt tehát annak a sarkalatos törvényben történő rögzítése.

13.§-hoz

Az egyházi személy az egyház belső szabályai szerinti szolgálatban álló természetes személy, akit az egyház illetékes képviselője annak minősít. Ez az előírás az egyház autonómiáját biztosítja az egyházi személy státusának védelme érdekében, amelyet állami oldalról nem lehet megkérdőjelezni. Az egyháznak ugyanis alanyi joga saját tisztségviselőinek meghatározása, csak úgy, mint annak eldöntése, hogy az egyházi személy szolgálatát sajátos egyházi szolgálati viszonyban, munkaviszonyban vagy egyéb jogviszonyban látja el.

Egyházi személy az egyházi szolgálata során tudomására jutott, személyiségi jogot érintő bizalmas információkat nem köteles állami hatóság tudomására hozni. Ez az egyházi szolgálati titok védelmét célozza, amely legáltalánosabban a gyónási titok védelmét foglalja magában, a törvényjavaslat azonban a védelmet nem kívánja kizárólag azokra az egyházakra korlátozni, amelyeknél a gyónás létezik.

Az egyházi személyek fokozott szabálysértési-, és büntetőjogi védelemben részesülnek.

Az egyházak sui generis jogi státusa, évezredes, illetve több évszázados magyarországi tevékenysége, kiemelt közfeladat ellátó szerepe indokolják kiemelt védettségüket. Az egyházi személyek vonatkozásában ugyancsak indokolt a közfeladatot ellátó személyekhez hasonló védelem biztosítása.

14.§-hoz

Az egyházak nyilvántartásba vételével kapcsolatban a törvényjavaslat nem az egyházak alapítását szabályozza, hanem nyilvántartásba vételüket, mellyel jogi személyiséget nyernek. Vagyis a lelkiismereti és vallásszabadsághoz, a vallás szabad gyakorlásához fűződő jogot az új törvény nem korlátozza: az egyházi státusz semmiképpen sem feltétele a közösségi vallásgyakorlásnak, az egyházak státuszának és a közösségi vallásgyakorlás szabadságának semmi köze nem lehet egymáshoz. A státusz hiánya nem érintheti a működés szabadságát, így az egyházi státuszhoz nem kapcsolhatók olyan jogok, melyek a vallásszabadság érvényesülésének elengedhetetlen tényezői.

A korábbi gyakorlattal ellentétben az egyházak nyilvántartása kizárólagos illetékességgel a Fővárosi Bírósághoz kerül, ezzel is biztosítva az egységes, naprakész áttekinthető nyilvántartás vezetését.

A törvény 1. számú mellékletében felsorolt egyházakat a törvény erejénél fogva kell – a miniszter kezdeményezésére – nyilvántartásba venni.

Az egyházként történő nyilvántartásba vétel kérelemre induló, nem peres eljárás során történik. A nyilvántartásba vételre irányuló kérelem akkor nyújtható be, ha

- a) az egyesület elsődlegesen vallási tevékenységet végez;
- b) tanításának lényegét tartalmazó hitvallással és rítussal rendelkezik;
- c) legalább húsz éve szervezett formában működik Magyarországon és ezer természetes személy tagja van;
- d) az alapszabályát, létesítő okiratát, belső törvényét, szervezeti és működési szabályzatát vagy azoknak megfelelő más szabályzatot elfogadta;
- e) a szervezet az ügyintéző és képviseleti szerveit megválasztotta;

- f) tagjai nyilatkoznak arról, hogy az általuk létrehozott szervezet tevékenysége nem ellentétes az Alaptörvénnyel, jogszabályba nem ütközik, valamint nem sérti más jogait és szabadságát.

A kérelem benyújtásának a feltételei azt célozzák, hogy egyértelműen csak vallási tevékenységet végző szervezetek kérhessék az egyházként történő bejegyzésüket.

15.§-hoz

Az egyházi nyilvántartásba vételre irányuló kérelemhez csatolni kell az alábbi dokumentumokat is:

A tanításának lényegét tartalmazó hitvallást vagy legfőbb vallási tanainak összefoglalását, melyből megállapítható, hogy az egyházat elsősorban vallási tevékenység végzésére hozták létre. A hitvallásból vagy a vallási tanokat összefoglaló anyagból ki kell derülnie, hogy az egyház olyan világnézethez kapcsolódó tevékenység folytat-e, amely természetfelettire irányul, rendszerbe foglalt hitelvekkel rendelkezik, tanai a valóság egészére irányulnak, valamint az erkölcsöt és az emberi méltóságot nem sértő sajátos magatartás-követelményekkel az emberi személyiség egészét átfogja.

Az egyháznak igazolnia kell, hogy legalább húsz éve szervezett formában egyesületként vagy e törvény hatálya lépése előtt egyházként működik Magyarországon.

A legalább ezer természetes személy tag nevét, magyarországi lakóhelyét és aláírását tartalmazó aláírási ívet.

A vallási célra is működő egyesületnek az alapszabályát, létesítő okiratát, belső törvényét, szervezeti és működési szabályzatát vagy azoknak megfelelő más szabályzatot is be kell nyújtania a bírósághoz, mellyel a tényleges működést és a ténylegesen folytatott vallási tevékenységet tudja igazolni az egyesület.

A kérelemhez csatolni kell a szervezet ügyintéző és képviseleti szerve tagjainak személyazonosításra alkalmas adatait.

Be kell nyújtania a bíróságra a tagjai (vezetője, képviseleti szerve) nyilatkozatát arról, hogy az általuk létrehozott szervezet tevékenysége nem ellentétes az Alaptörvénnyel, jogszabályba nem ütközik, valamint nem sérti más jogait és szabadságát.

Képviseleti szervének nyilatkoznia kell arról, hogy elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje a már nyilvántartásba vett egyház nevével, jelképrendszerével, szertartásrendjével nem azonos vagy összetéveszthető.

Be kell nyújtania a bíróságra legalább 5 éves egyszerűsített beszámolóját vagy egyszerűsített éves beszámolóját, vagy azzal egyenértékű beszámolóját, ezzel is igazolva a tényleges gazdaságilag transzparens működését, valamint az adószámát.

A kérelemhez csatolni kell a szakértői testület költségének letétbe helyezéséről szóló igazolását.

16.§-hoz

A bíróság legkésőbb a kérelem érkezésétől számított hatvan napon belül köteles dönteni a nyilvántartásba vételről vagy a kérelem elutasításáról.

A nyilvántartásba bejegyzett adatok változását – a változástól számított tizenöt napon belül – a bíróságnak kell bejelenteni.

Az egyház nyilvántartásba vételét el kell utasítani, ha a 14.§-ban foglalt feltételek nem állnak fenn.

Az egyház nyilvántartásba vételének elutasítása esetén, a bejegyzési kérelem egy éven belül ismételt nem terjeszthető elő.

17.§-hoz

A Fővárosi Bíróság a kérelmet benyújtó egyház bejegyzésének elrendelését megelőzően, külön jogszabályban meghatározott feltételek alapján felkért szakértőket rendel ki a törvényben foglalt vallási tevékenységgel kapcsolatos feltételek fennállásának megállapítására: a hitvallás lényegének, a szertartásrendnek és a szervezeti rendnek a vizsgálatára. A bíróságtól nem várható el, hogy megítélje, az adott bejegyzést kérő vallási közösség elsődlegesen vallási tevékenység folytatására jött-e létre, mivel ez adott esetben speciális egyházjogi, egyháztörténeti, vagy teológiai képzettséget is igényelhet. E kérdés megítélésben nyújtanak segítséget a felkért szakértők.

18.§-hoz

Az Alaptörvény XVIII. cikkének (7) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezésével összhangban a törvény lehetőséget biztosít arra, hogy az egyház nyilvántartásba vételét elrendelő, az azt megtagadó, valamint a nyilvántartásból való törlésről rendelkező határozat ellen az érintettek (a bejegyzést kérő szervezet, de akár az a már törvényesen működő egyház, amelynek jogát, vagy jogos érdekét a kérelmező egyházi bejegyzése sértené) és az ügyész fellebbezéssel élhetnek.

19.§-hoz

A törvény az egyházi nyilvántartásba bejegyzett adatokat nyilvánosnak minősíti, ezzel is elősegítve a jogbiztonságot.

A bíróság az egyházak nyilvántartásáról évente az egyházakkal való kapcsolattartásért felelős miniszternek adatot szolgáltat, a nyilvántartásba kötelezően bejegyzésre kerülő adatokról.

20.§-hoz

Az egyház elsősorban vallási tevékenységet végez. Ennek során saját hitelvei és szertartási rendje szerint működik.

Az egyház részt vállalhat a társadalom értékteremtő szolgálatában, ennek érdekében közcélú tevékenységet végezhet.

Az egyház céljai megvalósítása érdekében jogosult más, jelen törvény szerint gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő feladatokat folytatni, vagy vállalkozásokat, civil szervezeteket létrehozni. Az egyház jogosult mindezen tevékenységeket szervezeti-működési kereteit és rendjét önállóan szabályozni.

Az egyházak közcélú tevékenysége és intézményei a hasonló állami, önkormányzati intézményekkel azonos mértékű államháztartási finanszírozásra jogosult.

Az egyházak, egyházi jogi személyek a lelkiismereti és vallásszabadság alkotmányos alapjogából következően nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek-és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, sport tevékenységet végző intézményt létesíthetnek és tarthatnak fenn (ezzel lényegében közfeladatot vállalnak át), az állampolgárok pedig – szintén alkotmányos alapjogukból eredően – igénybe vehetik ezeket az egyházi intézményeket.

Az egyenlő finanszírozás elvét már 1997-ben kimondta az Alkotmánybíróság, ezt követően pedig ez nemzetközi, és kétoldalú megállapodásokba is bekerült, indokolt tehát annak a sarkalatos törvényben történő rögzítése.

Az egyházak külön ágazati jogszabályok alapján az államháztartás alrendszeréből, európai uniós forrásokból vagy nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott programokból származó, pályázati úton vagy pályázati rendszeren kívül, egyedi döntés alapján támogatásban részesülhetnek.

21.§-hoz

Az egyházak bevétele elsősorban természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek adományaiból és egyéb hozzájárulásaiból képződik. Az egyházi jogi személy – az egyház belső törvényeiben és szabályaiban meghatározott módon, külön engedély nélkül – adományokat gyűjthet.

Az egyházak a polgári jogviszonyokban korlátozás nélkül vehetnek részt.

A törvény meghatározza, hogy az egyházak által végzett tevékenységek közül melyek nem minősülnek gazdasági-vállalkozási tevékenységnek.

Az egyházak ágazati jogszabályokban meghatározott adókedvezményben és azzal egy tekintet alá eső más kedvezményekben részesíthetők, az európai uniós normákra tekintettel.

22.§-hoz

A törvény az egyházak gazdasági autonómiáját is deklarálja, az egyházak belső szabályaik szerint gazdálkodnak, állami szerv az egyház hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását nem vizsgálhatja. Hitéleti célú bevételnek minősül többek között a személyi jövedelemadó meghatározott részének egyház számára történő felajánlása, annak költségvetési kiegészítése, illetve az ennek helyébe lépő juttatás, valamint az ingatlanjáradék és annak kiegészítése.

Az egyház és az egyházi jogi személy a meghatározott közcélra adott állami támogatásból származó bevételét és annak felhasználását a számvitelről szóló törvény, az államháztartásról szóló törvény és a könyvvizetéshez kapcsolódó egyéb jogszabályok szerint tartja nyilván, ezzel biztosítva a nemzetgazdaság szereplőinek transzparens gazdasági működését.

23.§-hoz

Az állam lehetőséget biztosít az egyházaknak – külön jogszabályban meghatározott eljárás keretein belül – hogy részt vegyenek a jogalkotás kapcsán a jogszabály tervezetek és jogalkotási koncepciók véleményezésében, a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló 2010. évi CXXXI. törvény rendelkezései szerint. Ezzel összefüggésben az érintett minisztériumok stratégiai partneri megállapodást köthetnek az egyházakkal is.

24.§-hoz

Az egyházak, különösen az egyházi szertartások és az egyházkormányzat zavartalan működése, illetve a templomok, temetők és más szent helyek védelmére fokozott szabálysértési-, és büntetőjogi védelemben részesülnek.

Az egyházak sui generis jogi státusa, évezredes, illetve több évszázados magyarországi tevékenysége, kiemelt közfeladat ellátó tevékenysége, műemlékei, kegyeleti és szakrális helyei indokolják kiemelt védettségüket.

25.§-hoz

Az egyházak az állam által fenntartott nevelési és oktatási intézményekben - a tanulók és a szülők igényei szerint - hitoktatást tarthatnak, továbbá a felsőoktatási intézményekben hitéleti tevékenységet folytathatnak. A közoktatási intézmény a hitoktatás számára megfelelő tantermet és olyan időpontot biztosít, mely más, kötelező iskolai foglalkozásokkal nem ütközik. A hitoktatót, illetve a hittanárt az egyházi jogi személy nevezi ki. A hitoktatás költségeit - külön törvény, illetve az egyházakkal kötött megállapodások alapján - az állam biztosítja.

Az egyházak a Kormánnyal kötött megállapodás alapján külön jogszabályban meghatározott rendben végzett táborigazgatói, valamint börtön-és kórházlelkészi szolgálatot vagy más speciális szolgálatot végezhetnek.

26.§-hoz

Az egyház elnevezése, jelképrendszere, szertartásrendje, valamint közismerten használt neve fokozott jogvédelemben részesül. Más szervezet elnevezése és jelképei nem kelthetnek olyan benyomást, hogy a szervezet, illetve tevékenysége más, korábban nyilvántartásba vett egyház működéséhez kapcsolódik. Ez az előírás biztosítja a hosszú ideje folyamatosan Magyarországon működő egyházak védelmét, az egyházi bejegyzéssel és működéssel adott esetben más egyház kárára történő visszaéléseket kívánja kiszűrni, amelyekre az utóbbi években több példa is volt. Alkalmas lehet azonban e szabályozás az egyházi jelképekkel való gazdasági visszaélés kiszűrésére is.

Amennyiben valamely egyházi személy nem egyháztag számára végez szolgáltatást és akár közvetlen, akár közvetett módon a tevékenysége egyházával kapcsolatba hozható, köteles az adott egyház nevét a szolgáltatás felajánlása előtt jól látható módon feltüntetni. A törvényi rendelkezésnek fogyasztóvédelmi célja is van: a szolgáltatást igénybevevő számára egyértelműen beazonosítható legyen, ha az igénybevett szolgáltatás valamely egyház tevékenységéhez kötődik. Ez a szolgáltatás igénybe vevőjének lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogát is biztosítja.

27.§-hoz

Az egyházak megszűnésének szabályozása az elmúlt évek tapasztalata alapján vált szükségessé. Az egyház a nyilvántartásból való törléssel szűnik meg, az azt elrendelő határozat jogerőssé válásának napján.

28.§-hoz

Az egyházak megszűnhetnek jogutódlással vagy jogutód nélkül.

Az egyház jogutódlással, az egyház képviselőjének kérelmére szűnik meg más egyházzal való egyesülése (beolvadás, összeolvadás) esetén.

Ha egyházból személyek vagy személyek csoportjai kiválnak, de a nyilvántartásba vett egyház fennmarad, a kiválással esetleg keletkező új szervezetet a korábbi egyház vagyonából részesedés nem illeti meg.

29.§-hoz

Az egyház jogutód nélkül szűnik meg, ha feloszlását legfőbb szerve kimondta, a bíróság megszünteti, vagy a bíróság megállapítja megszűnését.

30. §-hoz

A bíróság az ügyész keresete alapján törli a nyilvántartásból azt az egyházat, amelynek tevékenysége az Alaptörvénybe, jogszabályba ütközik, illetve ha a bejegyzést meg kellett volna tagadnia, vagy ha a tényleges tevékenysége alapján a nyilvántartásba vételre nem kerülhetett volna sor.

Az e törvényben szabályozott keresetindításhoz az ügyész az egyház vezetőitől az egyház törvényes működésével kapcsolatos iratok és adatok rendelkezésre bocsátását, illetőleg megküldését, felvilágosítás adását kérheti. Az egyház képviselője az ügyész felkérésének köteles eleget tenni.

31. §-hoz

A bíróság az ügyész keresete alapján megállapítja az egyház megszűnését és törli a nyilvántartásból, ha tevékenységével felhagy és vagyonáról nem rendelkezik.

32.§-hoz

Az egyház jogutód nélkül megszűnése esetén vagyona – a hitelezők követeléseinek kielégítése után – a Magyar Állam tulajdonába kerül és az e törvényjavaslatban meghatározott közcélra kell fordítani.

33.§-hoz

Az egyház jogutód nélküli megszűnése esetén a belső egyházi jogi személyek is jogutód nélkül megszűnnek. A belső egyházi jogi személy megszűnése esetén a vagyoni kérdéseket az egyház belső szabályai rendezik.

34.§-hoz

A törvényjavaslat – már a törvény kihirdetését követően - felhatalmazza a Kormányt a közcélú tevékenységet végző egyházak vonatkozásában a létrejött megállapodások áttekintésére és szükség szerint új megállapodások megkötésére. Ennek okai a következők: a törvényjavaslat 1/B. melléklete tartalmazza azon egyházak jegyzékét, amelyekkel – jelentős közfeladat ellátó tevékenységük okán – a Kormány megállapodást kíván kötni. Ezek olyan átfogó együttműködési megállapodások lesznek, amelyek a közfeladat ellátással összefüggő kérdéseket is tartalmazzák majd.

35-37.§-hoz

A törvényjavaslat ezen része az egyházi jogi személyek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló szabályok, az egyházak bírósági nyilvántartásának ügyviteli szabályai, a nyilvántartásba vétel iránti kérelem részét képező formanyomtatványok tartalmi kellékei, a nyilvántartásba bejegyzendő technikai és egyéb adatok, valamint az egyház adatairól kért elektronikus kivonat tartalmára vonatkozó szabályok, az egyházak nyilvántartásával kapcsolatos szakértői testület tagjainak jogállására, képezési követelményei és szakmai gyakorlata meghatározására, valamint a szakmai névjegyzékbe vétel feltételeire vonatkozó szabályok megállapítására. Utóbbi vonatkozásában a Fővárosi Bíróság a bejegyzés vonatkozásában hivatalból jár el, a bejegyzés feltételeinek fennállását nem vizsgálhatja.

38.§-hoz

A törvényjavaslat e része a hatályba léptetésről rendelkezik.

39.§-hoz

Az Átmeneti rendelkezések a korábban egyházként nyilvántartásba vett szervezet vallási tevékenységet is végző egyesületté történő átalakulásáról, az egyházként történő bejegyzés kérelmezéséről, adott esetben e szervezetek jogutód nélküli megszűnéséről, a személyi jövedelemadó egy százalékának az átalakuló szervezeteket érintő kérdéseiről rendelkeznek.

40.§-hoz

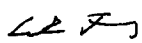
Módosítani kívánja az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény 2. § (7) bekezdése hatályát veszti, tekintettel arra, hogy az egyházak tevékenysége során gazdasági-vállalkozási tevékenységnek nem minősülő tevékenységek meghatározása e törvényjavaslatba kerül.

A törvényjavaslat sarkalatosági záradékot is tartalmaz.

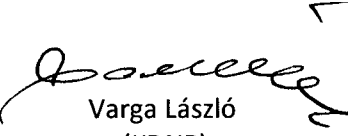
A 41.§-hoz

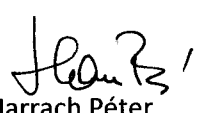
A törvényjavaslat utolsó szakasza a lelkiismereti és vallásszabadságról, illetve az egyházakról szóló 1990. évi IV. tv. hatályon kívül helyezésének időpontjáról rendelkezik.

Budapest, 2011. június 14.

Dr. Lukács Tamás
(KDNP)

Dr. Vejtey Imre
(KDNP)

Varga László
(KDNP)

Harrach Péter
(KDNP)

Országgyűlési képviselő

Új változat a T/3503. szám helyett!

Törvényjavaslat kezdeményezése!

**Dr. Kövér László úrnak,
az Országgyűlés elnökének**

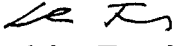
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Hárszabály 85. § (2) bekezdésének d.) pontja valamint a 98. § (1) bekezdése alapján bekezdése alapján mellékelten benyújtjuk "A lelkiismeret és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról" szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat részletes indokolással ellátott szövegét mellékeljük.

Budapest, 2011. június 14.

Dr. Lukács Tamás
(KDNP)

Dr. Vajkey Imre
(KDNP)

Varga László
(KDNP)

Harrach Péter
(KDNP)